

Silvia Kaščáková

O žívote a tvorbe Wisławy Szymborskej

(1923, Kórník – 2012, Kraków)

poetka, držiteľka Nobelovej ceny (1996)

HODIŤ BÁSNE DO KOŠA

Bobrovec

Kaviareň V Rozlete

29. apríl 2023

D

O

Y

K

S

Y

K R

Á

T

Z wędz...
papierosem w ustach,
i dyndająca u paska
piersiówką.

[...]

Nie miałam odwagi
zatrzymać go i powiedzieć:
„Dzień dobry, tu nie ma rzek,
a gdzie nie ma rzek,
tam nie ma i ryb”.

(Pejzaż)¹⁰⁶

Wiersz Kot w pustym mieszkaniu, który z
pularność jako elegia Szymborskiej po śmierci
czyzny, skojarzył mi się z opowiadaniem Fy
rej trawie, o którym była mowa wyżej. To
wiersza o pustce i nieobecności jeszcze je
okrucieństwo losu. Śmierć starego kota je
na i bezsensowna. Szymborska, która nie
świat czy własny los o cokolwiek, ra
stość i skłaniała się do akceptacji naw
tym razem pozwoliła sobie na bunt. P
śmierci.

Wisława nie była sentymen
lania uczuć na kotkę Kornela, K
osoby, która zobowiązała się nia
W sześć lat po śmierci Filip
odważył się (korzystając z w
Wisława) zapytać o uczucia t

Anotácia:

Keď sa v období udeľovania Nobelovej ceny za literatúru v roku 1996 pýtali poľskej poetky, **Wisławy Szymborskej**, prečo vydala tak málo básnických zbierok, povedala, že má doma smetný kôš. Oplývala vtipom, iróniou a sebaíroniou nielen v poézii, za ktorú si vyslúžila okrem nobelovky aj nepísaný titul *Mozart poézie*. Ocenenie Kráľovskej akadémie si vážila, ale podľa dostupných informácií bolo pre ňu tak trochu nešťastím. „*Chcem byť osobou, nie osobnosťou*“, poznamenala na jednom z mála stretnutí s čitateľmi. Za celé dva roky po udelení ceny vraj nenapísala ani jednu báseň. Spomínaný mediálny rozruch bol pre ňu príťažou. Švédsku Kráľovská akadémia ocenila jej ironickú presnosť, s ktorou dokázala nazerať na ľudskú realitu v historickom aj biologickom kontexte. Jej básne boli preložené do mnohých jazykov. Na Slovensku sa jej tvorbou prekladateľsky zaoberá Vlastimil Kovalčík, Sylvia Galajda a v šesťdesiatych rokoch aj Vojtech Mihálik. O živote a tvorbe ocenej spisovateľky sa budeme zhovárať s prekladateľkou jej básní Silviou Kaščákovou. S poéziou poetky, ktorej 100. výročie narodenia si pripomíname práve v tomto roku, sa stretne v rámci prednášky a formou dielni kreatívneho písania. Budeme tvoriť limerik, hravé poetické päťveršie, ktoré rada písala aj spisovateľka. Vyskúšame si aj ďalšiu jej záľubu – výrobu novinových koláží, z ktorých vzniknú pohľadnice. Výroba pohľadníc je vhodná pre dospelých, ale v istej forme ju určite zvládnu aj malí umelci.

SOBOTA

29.4.2023

10.00 – 11.30 hod. Prednáška spojená s dielňou kreatívneho písania: *Limerik*

14.00 – 15.30 hod. Dielňa kreatívneho písania: *Pohľadnice*

Silvia Kaščáková je poetka, prekladateľka, textárka. Pre Slovenský rozhlas občasne pripravuje scenáre relácií zameraných na poéziu, eseje a iné literárne formy. Jej oficiálne priznaný básnický debut má názov *Krmiť leva* (2015). Jej prvá kniha pre deti *Ako Palko Dobsínský zbiera rozprávky* (2022) má podobu veršovaného príbehu. V roku 2023 chystá na vydanie básnickú zbierku *Rakúsky domov dôchodcov*. Z poľského jazyka preložila vyše tridsať kníh pre detského čitateľa. V jej preklade vyšli knihy W. Szymborskej *Velké číslo* (2016) a *Sol'* (2019). V roku 2023 vyjde v jej preklade výber z básnickej tvorby poľskej poetky *M. B. Kielar*.

Wisława Szymborska

TRI NAJČUDNEJŠIE SLOVÁ

*Keď vyslovujem slovo Budúcnosť,
prvá slabika je už minulosťou.*

*Keď vyslovujem slovo Ticho,
ničím ho.*

*Keď vyslovujem slovo Nič,
tvorím niečo, čo nemá miesto v žiadnom nebytí.*

D

K

O

Y

Y

S

K R

Á

T